

STM:n lakiryhmän toissijaisen SoTe-tiedon hyödyntämisen workshop

ESiOR osallistui STM:n kertakaikkisen loistavaksi osoittautuneeseen "Tiedolla johtaminen, ohjaus ja valvonta" työkokoukseen 16.2.2016. Tilaisuuden tavoitteena oli esittää kattavasti erilaisia haasteita ja näkemyksiä, joiden huomiointi on välttämätöntä uuden SoTe-lain kirjoittamisessa.

ESiORin toimitusjohtaja Erkki Soinin [tavoitetila](#) oli selkeä ja globaalin tilanteen huomioiva: Kohtuullisella lupakäytännöllä ajantasaista ja riittävän kattavaa asiakas- ja potilastason anonyymiä SoTe-aineistoa nopeasti yhdestä luukusta kohdennettuihin tutkimus- ja johtamiskysymyksiin. Keskeisimpinä käytännön ratkaisuinä hän esitti bottom-up -lähestymistavan, jossa paikalliset datat muodostavat pohjan suodatetulle, yhden julkisen toimijan hallinnoimalle datakuutiolle ja käytännönläheiselle top-down -ohjaukselle. Erityisen tärkeänä hän piti myös terveystaloustiedettä ja sen menetelmien syvällistä tuntemista ja hallintaa, jos tavoitteena on tuottaa tietoa erilaisista SoTe-tilanteista, vaikuttavuudesta ja kustannusvaikuttavuudesta sekä tulosohjata ja tulosjohtaa SoTe-toimintaa.

Keskiöön esityksissä ja niitä seuranneessa paneelissa nousivat keskeiset SoTe-haasteet ja niiden ratkaisut:

- Suomi nousuun! Tarvitaan palveluiden tutkimusta, siihen liittyvää teollisuutta, tutkimuspalveluita ja kumppanuutta näyttöön perustuvan päätöksenteon ja johtamisen tukemiseen sekä kansainvälisen näkyvyyden ja työpaikkojen luomiseen.
- Käsitteet – erittäin oleellista että on yhteinen ymmärrys asioista kun kirjoitetaan uutta lakia, jossa

saatetaan mainita esim. kustannusvaikuttavuus, vaikuttavuus ja tehokkuus. On tärkeää tietää, mistä puhutaan, ja miksi terveystalous ja sen menetelmien osaaminen on kustannus-vaikuttavuustavoitteiden tarkastelussa oleellista.

- Kansainvälinen tilanne ja kilpailukyky. Suomen ei tulisi antaa muille maille aiheetonta kilpailuetua (esim. Ruotsi). Käsittääksemme rekisterimme ovat parhaasta päästä, elleivät jopa parhaimmat, ja digitaalisuusaste on korkein maailmassa, joten kaikki on kiinni siitä, mitä oikeasti halutaan. Aineistot pitää saada tutkimuksen ja johtamisen välineiksi.
- Patient access schemes / risk-sharing schemes / evidence development schemes eli "takuu hoidon toimivuudelle", ne pitäisi olla Suomessakin mahdollisia myös sairausvakuutuslain mukaisesti korvattujen hoitojen osalta.
- Ei-interventiotutkimuksen problematiikka ja nykylain tulkinta.
- Rekisteritutkimus ja lupakäytänteiden haasteet, hitaus ja se, mitä myös potilaan näkökulmasta pitäisi huomioida.
- Osaoptimointi; rekisterien omistajuus, hallinnointi, käyttö ja ylläpito on syytä sopia.
- Rekisterien laatua, kattavuutta, mittarointia ja asetelmaharhoja (mm. valikoituminen, Berkson) koskevia näkökulmia.
- Käytännön tiedolla johtamisen problematiikka...

Keskustelu oli todella vilkasta ja sidosryhmiä oli paikalla runsaasti. Valoa näkyy tunnelin päässä: Toivoa yhdestä ajantasaisen ja nopean SoTe-aineiston luukusta ei ole menetetty!

Lisätiedot: Erkki Soini